

Шишпанова Н. О.

канд. екон. наук, асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет

МІСЦЕ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Постійне зростання розміру фінансового ринку призводить до активізації діяльності страхових компаній, посилення впливу на мобілізацію і перерозподіл фінансових ресурсів, збільшення їхньої частки у сукупному обсязі фінансових активів. Варто відмітити, що ринок страхових послуг України за обсягами наданих послуг значно перевищує інші сектори ринків небанківських фінансових послуг, але разом з тим все ще поступається банківському сектору. Загальна кількість страхових компаній станом на 30.06.2017 становила 300, у тому числі СК «life» – 36 компаній, СК «non-life» – 264 компанії. Кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення, порівняно з аналогічною датою 2016 року, кількість компаній зменшилася на 43 СК [1]. Необхідно також відзначити, що особливістю розвитку страхового ринку України є те, що він на 87,4% складається зі страхових компаній «non-Life» (страхових компаній, які займаються ризиковими видами). Причиною низького рівня розвитку страхування життя є те, що населення України не має вільних коштів та довіри до страхової системи в цілому.

Ще одним важливим показником, що характеризує стан розвитку страхового ринку країни є показник щільності страхування. Зазначимо, що в Україні даний показник знаходиться на низькому рівні. Так, в Україні найбільше значення суми страхових премій на душу населення становило 78,9 дол США у 2013 році, а найменше – 47,2 дол США у 2012 році [1]. Порівнюючи з провідними зарубіжними країнами, можна навести такі суми страхових премій на душу населення у 2015 році: в Японії – 5–6 тис дол США; у Німеччині – 3400 дол США; у Польщі – 460 дол США.

Важливим кроком у сфері державного регулювання ринку страхування в Україні є проведення реформи фінансового сектору, головним завданням якої є реалізація Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, затвердженої розпорядженням Нацкомфінпослуг від 11.06.2015 № 1367, постановою Правління Національного банку України від 18.06.2015 № 391, рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.06.2015 № 931 [2].

Разом з тим, страховий ринок України має низку проблем, серед яких основними є:

– низька зацікавленість у страхування, що виникає внаслідок низької платоспроможності населення, недовіри до діяльності страхових компаній та низького рівня страхової культури;

– недосконале законодавче регулювання, особливо щодо обов’язкових видів страхування;

– незавершене формування інфраструктури національного страхового ринку, яка була б здатна надавати страховикам різного виду послуги – консультаційні, маркетингові, експертні.

– високий рівень інфляції, що створює диспропорції у вартості страхових премій і кінцевих виплат та дестабілізує ринок страхування в цілому та ринок страхування життя зокрема;

Саме тому, з метою підвищення ролі страхових компаній на фінансовому ринку в цілому необхідно активізувати страхову діяльність за рахунок підвищення попиту на страхові послуги шляхом підвищення рівня прозорості страхового ринку та страхових компаній, створення єдиної бази даних страховиків і реєстри незалежних посередників. Також важливим є створення централізованої бази даних про шахрайство на страховому ринку, доступ до якої могли би мати усі страховики. Необхідно розвивати сучасну страхову інфраструктуру, розробити єдині «правила гри» для страхових посередників. Покращити фінансові індикатори страхової діяльності та посилити фінансову безпеку на страховому ринку, шляхом зобов’язання страхових компаній поступово впроваджувати систему управління ризиками страхового портфелю відповідно до вимог Solvency II. Необхідно також стимулювати розвиток інвестиційної діяльності страхових компаній, насамперед у реальний сектор економіки.

Практична реалізація запропонованих рекомендацій дасть змогу наблизити законодавче забезпечення страхової діяльності до європейських стандартів, активізувати страхову, фінансову та інвестиційну діяльність страхових компаній, а також посилити фінансову безпеку на фінансовому ринку. Отже, усунення негативних чинників розвитку страхової галузі сприятиме стабільному розвитку національної економіки та стимулюватиме інтеграцію України до регіональних та світових страхових ринків.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua>

2. Постанова Правління НБУ від 18.06.2015 року №391, що затвердила Комплексну програму розвитку фінансового сектору України до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>.

3. Проект від 23.08.2012 року, який розроблений Українською федерацією убезпечення «Стратегія розвитку страхового ринку України в 2012–2021» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ufu.org.ua/ua/about/activities/strategic_initiatives/5257